

Breasts and Clouds

Rama IX Art Museum Foundation Pinaree Sanpitak
พรี สันต์ พิทักษ์

બળ કુલેશ

Rama IX Art Museum Foundation

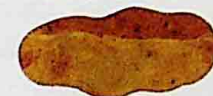
Rama IX Art Museum Foundation

“

นมกับเมฆ

Breasts
and
Clouds

Pinaree Sanpitak

พินารี สันพิทักษ์

”

นมกับเมฆ
breasts and clouds
July 19 – August 19, 2007

ข้าพเจ้ายืนยันว่าการสร้างสรรค์งานศิลปะของข้าพเจ้าเป็นกระบวนการวิเคราะห์และบำบัดตนเอง สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าให้ความสำคัญอย่างยิ่งคือมันจะต้องเป็นสิ่งที่ท้าทายจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกไม่เฉพาะของผู้ชมงานแต่ต่อตัวข้าพเจ้าเองด้วย ข้าพเจ้าต้องการพยายามให้บังเกิดการขยับขยายตัวของการรับรู้และการเปลี่ยนทัศนคติโดยผ่านรูปทรงและบียะของสัญลักษณ์ทางกายภาพที่ชัดเจนและมีพลังของผู้หญิง คือ นม ไม่ว่าจะเป็นผลงานบนผ้าใบ การเขียนรูปลายเส้น ประติมากรรม หรือ งานศิลปะแบบจัดวาง

จำไม่ได้ว่าเริ่มเขียนรูปนมกับเมฆอย่างไรหรือทำไม ปีกว่ามาแล้วก็เริ่มเขียนรูปทรงพวกนี้ อยากมีเวลาอยู่บ้างๆ เจริญๆ ในห้องทำงาน มีเพียงตัวเองกับผืนผ้าใบข้างหน้า หลังจากนั้นมีคนบอกว่ามีคำหนึ่งในภาษาบาลีสันสกฤต ว่า *ปิยธรา* มีความหมายว่า ผู้ทรงไว้ซึ่งน้ำนม และ ผู้ทรงไว้ซึ่งน้ำ นมกับเมฆ! น้าพิศดวงจริง!

นับแต่ปีพ.ศ. 2543 เรื่อยมา ผลงานมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมมากขึ้น ผลงานก้าวข้ามขอบเขตเรื่องเพศ หมายถึงจะค้นคว้าค้นหาอารมณ์ขึ้น ความเปลวบาง และความแข็งแกร่งของอารมณ์และ จิตใจไม่ว่าจะเป็นสัมผัสทางรูป การจับต้อง เสียง กลิ่น และรส มีบทสะท้อนจาก “นมกับเมฆ” เป็นบทเพลงและดนตรีที่รับฟังได้ในห้องนิทรรศการรวมทั้งนิทาน และของทำนองเองด้วยหากจะมีก็ยินดี

พินรี สันตพิทักษ์
มิถุนายน พ.ศ. 2550

Rama IX Art Museum Foundation

I still insist my art practice is an evolving, self-defining and self-healing process. The most important goal is to challenge the conscious and sub-conscious of not only the viewer but also my own. It is my attempt to “reach out” to expand our perception and alter our attitudes through the senses, aroused by this strong female bodily symbol: the breast, whether from a painting, a drawing, a sculpture or an installation.

I don't exactly remember how or why I started drawing breasts and clouds. It was about a year ago. I wanted to spend time by myself in the studio painting. Just me and the canvas. Later I was told there is a word in Pali and Sanskrit, *payotara* which means beholder of milk and beholder of water. Breasts and Clouds! Amazing!

Since 2000 my works have become more and more interactive. They cross over the gender line and attempt to explore the humor, the fragility and the vigor of the senses through sight, touch, sound, scent and taste. Selections of songs and music which viewers can listen to in the gallery, and a short tale have been inspired from “breasts and clouds”. Your impressions will be welcome too.

Pinaree Sanpitak
June 2007

พินรี สันทพิทักษ์

Breasts & Clouds ที่ 100 ดันสนเทเลอาร์

ดังเทพธิดาเหล่านี้ เธอคือผืนฟ้า น้ำทิพย์ที่ตกมาเป็นฝนหลังจากอกของเธอ มวลหมู่เมฆ

The Divine Feminine (1996), Anne Baring & Andrew Harvey

ตอนที่พินรี สันทพิทักษ์ เริ่มร่างรูปบนและเมฆด้วยสีน้ำอย่างคุ้นเคยตามสัญชาตญาณ เธอไม่เคยรู้ว่าทั้งสองสิ่งที่ดูพื้นๆน่าจะแตกต่างกันมีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงมากไปกว่านั้น

นับแต่การรับรู้ของมนุษย์ยุคหิน ธรรมชาติผู้ให้หรือเสมือนแม่ผู้ยิ่งใหญ่ได้รับการกราบไหว้ว่าเป็นครุฑอันอุดม และเป็นแหล่งแห่งสรรพชีวิตที่ศรีลังกาสมัยศตวรรษที่ 5 มีภาพผนังปูนเปียก (fresco) ยวนใจของเหล่าเมฆาละตา (megha-lata) หรือหมู่นางเมฆยกอวบอัมบรรจงวาดประดับอยู่บนหอปราสาททำศิลาแดงสีหิรัญ ในทางอุตุนิยมวิทยาปัจจุบันมีมามาตุส (Mammatus) คือคำที่ใช้เรียก "กลุ่มเมฆนม" ซึ่งมีลักษณะเป็นลอนคลื่นทรงเตาลอยเด่นอยู่กลางอากาศ เรียกว่าไม่น่าจะต่างกันเพราะเตาที่หลังนมและเมฆที่หยดน้ำต่างก็เป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิต

งานศิลปะสามมิติแบบจัดวางที่ชวนให้ผู้ชมมีส่วนร่วมของพินรีเป็นที่รู้จักดีในแวดวงศิลปะสากล แต่เธอยังยึดภาพวาดและภาพเขียนสองมิติเป็นหลักในขั้นตอนการสร้างสรรค์งาน นี่เป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปี ที่ศิลปินชาวกรุงเทพฯคนนี้เปิดแสดงผลงานจิตรกรรมที่บ้านเกิด เธอพุ่มพิกความเกี่ยวพันระหว่างความหลงใหลในนมและรูปทรงเมฆได้อย่างงดงามและเต็มไปด้วยความรู้สึกจนเกิดเป็นภาพวาดขนาดใหญ่เหล่านี้

รูปทรงง่าย ๆ ที่พื้นรีวาดซึ่งเป็นการเล่าเรื่องตัวเองกลายเป็นนามธรรมและสัญลักษณ์ เธอได้แรงบันดาลใจจากเวดส์แแม่พิมพ์ภาษาเซรามิกินผลงานเกี่ยวกับอาหารชุด Breast Stupa Cookery ที่ยังจัดแสดงอย่างต่อเนื่อง แต่ครั้งนั้นรรดาสื่อะคริลิกที่เธอใช้ให้ความรู้สึกมากกว่าสีขรินโทนเดียวในงานที่ผ่านมา เธออาบผืนผ้าใบด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่แน่วแน่ที่ว่าเปิดโอกาสในการตีความ

พื้นผิวของภาพวาดห่อหุ้มเรื่องราวเป็นชั้นๆ ด้วยการใช้ผ้าพื้นและกระดาษวางซ้อนไว้ด้านบน ซ่อนกซึมกับแห้งที่เด็ดจากส่วนในบ้านของเธอ ซึมซาบให้เกิดความงามยิ่งขึ้น ทั้งยังอิงถึงสัญลักษณ์ดั้งเดิมของไทยในเรื่องปัญญาและจิตบริสุทธิ์

พินรีไม่เคยคิดว่าแนวคิดเรื่องภาชนะรองรับ (vessel) ซึ่งเห็นอยู่เสมอๆ ในผลงานของเธอบรรจุความว่างเปล่า เธอเห็นว่ามันเต็มอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะด้วยความคิดทางนามธรรมหรือจิตวิญญาณ แต่นั่นก็ด้วยนั้นปรีด้วยความเป็นกบดานสะท้อนให้เห็นช่วงชีวิตที่ลงตัวขึ้นของแม่ลูกติดคนนี้

ถึงแม้จะเป็นรูปขนาดใหญ่แต่ภาพเขียนที่ลอยตัวอยู่ของพินรีให้ความรู้สึกที่ไม่ถาวรตามลักษณะของมัน ต่างกับรูปทรงที่ดูยึดติดอย่างงานชุด Womanly Abstract (1999) ผลงานที่ผ่านมาอย่าง Breast Stupas (2000-1) พินรีผสมสัญลักษณ์ทางศาสนาเข้าไปเพื่อโยงความเป็นผู้หญิงกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้เห็นมากขึ้น แต่เธอไม่ได้มองว่างานศิลปะของเธอเกี่ยวข้องกับศาสนา ไม่ได้มุ่งที่จะสื่อสันติของศาสนาใดๆ แม้ว่ารูปทรงเมฆของเธออาจถูกตีความเป็นเทพองค์ใดก็ตาม

ในขณะศึกษาภาชนะรองรับ (vessel) ของมณฑิย อนุภาษินัยยะศาสนาอย่างไม่ต้องสงสัย พินรีกลับเห็นว่าจิตรกรรมชุดล่าสุดของตนเองเล่าเรื่องความรู้สึก กระนั้นก็ตาม รูปทรงที่เธอวาดทำให้นึกถึงโครงคร่าวๆ ของพระเครื่อง และภาพ Balancing Act ทำให้นึกถึงภาพเลื่อนๆ ของพระธาตุอินทร์แขวนในพม่า

พินรีรู้ว่างานจิตรกรรมมักจะถูกแขวนอยู่หนึ่งๆ เธอต้องการจัดแสดงผลงานล่าสุดนี้ให้อยู่ด้วยกันและมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยจัดวางภาพนมและเมฆให้สอดคล้องกับบรรยากาศโดยรวม งานของพินรีซึ่งนำเสนอให้สามารถรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส หลายรูปจะต้องดูอย่างพิถีพิถะระห่ ถ่านองเดี่ยวกับการดูงานนามธรรมที่ลุ่มลึกชวนครุ่นคิดของ มาร์ค รอธโก (Mark Rothko)

ดนตรีที่เลือกสรรโดยบุคคลต่างๆ ที่ใช้ประกอบนิทรรศการยังช่วยให้งานมีชีวิตมากขึ้น ทำให้ผู้ชมทั่วไปเกิดอารมณ์ความรู้สึก เป็นการขยายมุมมองของเธอ และเป็นการส่งการควบคุมเชิงสร้างสรรค์ของศิลปินให้คนดูรับลูกเพื่อให้มีบทบาทมากขึ้น

สตีเวน เพิร์กฟอรัส

ถอดความเป็นภาษาไทย ลาวัลย์ จิระสุเรเดช

Pinaree Sanpitak

Breasts & Clouds at 100 Tonson Gallery

As bird-goddess she was the sky and her life-bestowing waters fell as the rain from her breasts, the clouds.

The Divine Feminine (1996), Anne Baring & Andrew Harvey.

When Pinaree Sanpitak instinctively began brushing intimate watercolour studies of breasts and clouds, she had no conscious realisation to the broader female aligned associations between the two initially disparate entities.

From the first awakening of Neolithic humans, Mother Nature or the Great Mother has been worshipped as the fertile womb and the source of all life. In 5th century Sri Lanka, titillating wall frescoes of *megha-lata* or "cloud maidens" with their ample bare breasts were discreetly painted atop the lofty red rock palace of Sigiriya. In modern meteorology, *Mammatus* is the term for bulbous shaped undulating "breast-clouds" that hang distinctly in the sky. Far from disparate, the milk bearing breast and the water laden cloud bear the same life sustaining nourishment.

Internationally recognised for her three-dimensional installation and participatory art works, Pinaree still deems two-dimensional drawing and painting as fundamental to her creative process. For her first display of new paintings on home soil in over six years, the Bangkok based artist nurtures an aesthetic and sensory relationship between her totemic breast and cloud forms into larger compositions on canvas.

Functioning as loose, intangible biographical narratives, Pinaree's primordial forms are abstract and emblematic in their representation. Inspired by the various ceramic hues of the vessel moulds in her ongoing *Breast Stupa Cookery* series, her acrylic palette has become more sensual than the stoic monochrome of recent works. She imbues each canvas with definite emotive temperament while still open to individual interpretation.

The artist's surfaces are given further strata and resonance through the physical layering of fabric panels and paper sheets atop the canvas. Plucked from the artist's garden, bouquets of pressed, dried wild *khem*, or Jungle Flame flora, instil further aesthetic, while also alluding to the flower's traditional Thai symbolism for intelligence and purity of mind.

Pinaree has never considered her recurrent vessel motif as being an empty void, she has always perceived it as being full, whether metaphysically or spiritually. But now the chalice physically brims with blooms reflecting a more contented period of being for the single mother.

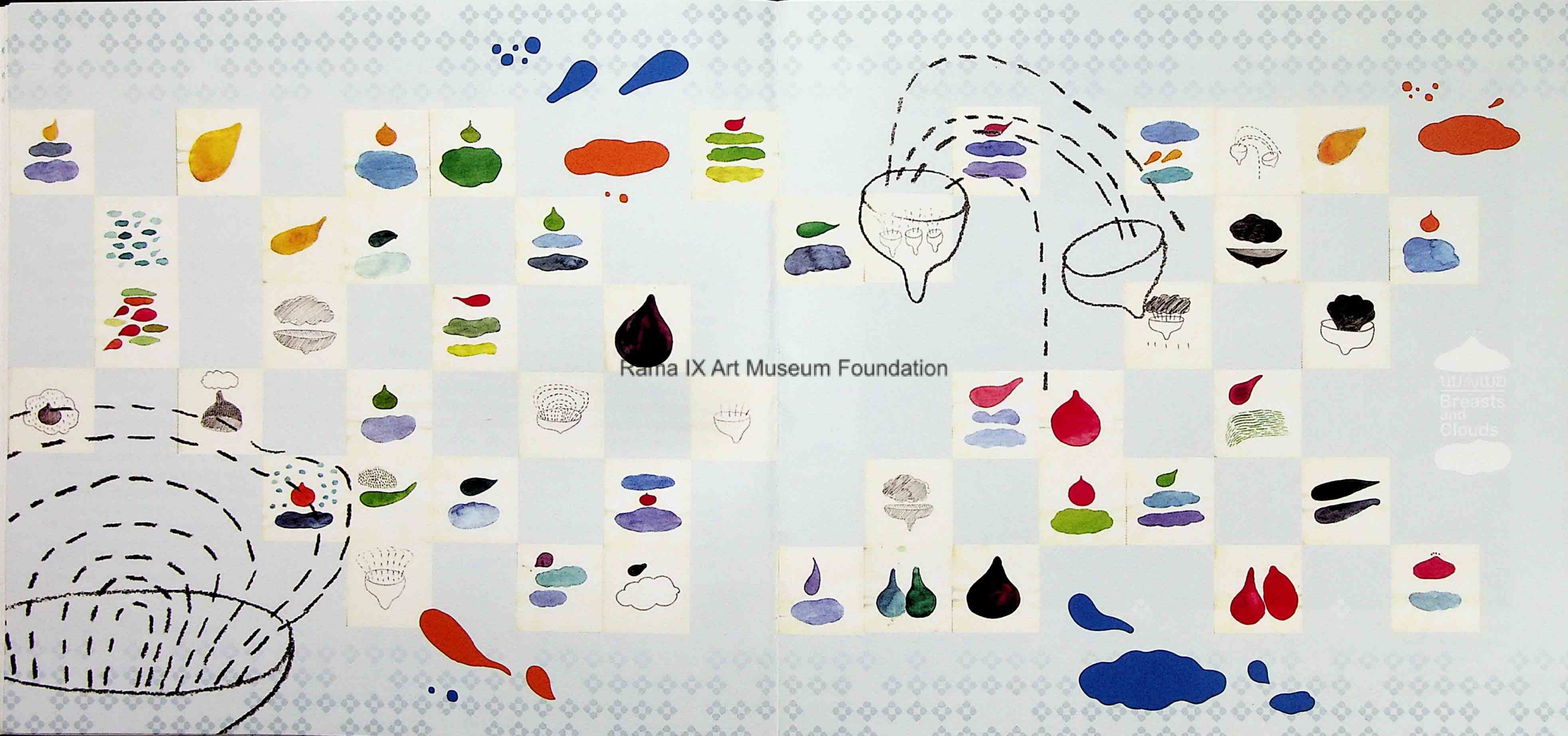
Despite their physicality, Pinaree's floating bodies are more ephemeral in their nature than the more grounded forms in *Womanly Abstract* (1999). Previously in works like *Breast Stupas* (2000–1), Pinaree interwove religious iconography leveling wider associations to femininity and the divine. Yet she doesn't regard her art as being indicatively religious, it is not intended to convey any particular religious countenance, with her organic meteorological forms indeterminately celestial in their interpretation.

Whereas Montien Boonma's vessels were implicitly religious, Pinaree views her latest canvases as sensual. However, the artist's forms do evoke the loose outline of Buddhist amulets, and the painting *Balancing Act* is vaguely reminiscent of the balancing *Kyaiktiyo*, or Golden Stone Stupa in Burma.

Conscious to the passivity of painting, Pinaree manifested these latest works to co-exist and interact alongside one another, physically positioning her breast and cloud paintings with consideration to the total environment. Sentient in their delivery, Pinaree's paintings should be contemplated in a manner a kin to Mark Rothko's brooding atmospheric abstracts.

Collaborative musical accompaniment also contributes a further dimension, expanding her perspectives through emotive reactions from neutral observers that in part serve to relinquish the artist's overall creative control, lending emphasis to the role of the audience.

Steven Pettifor

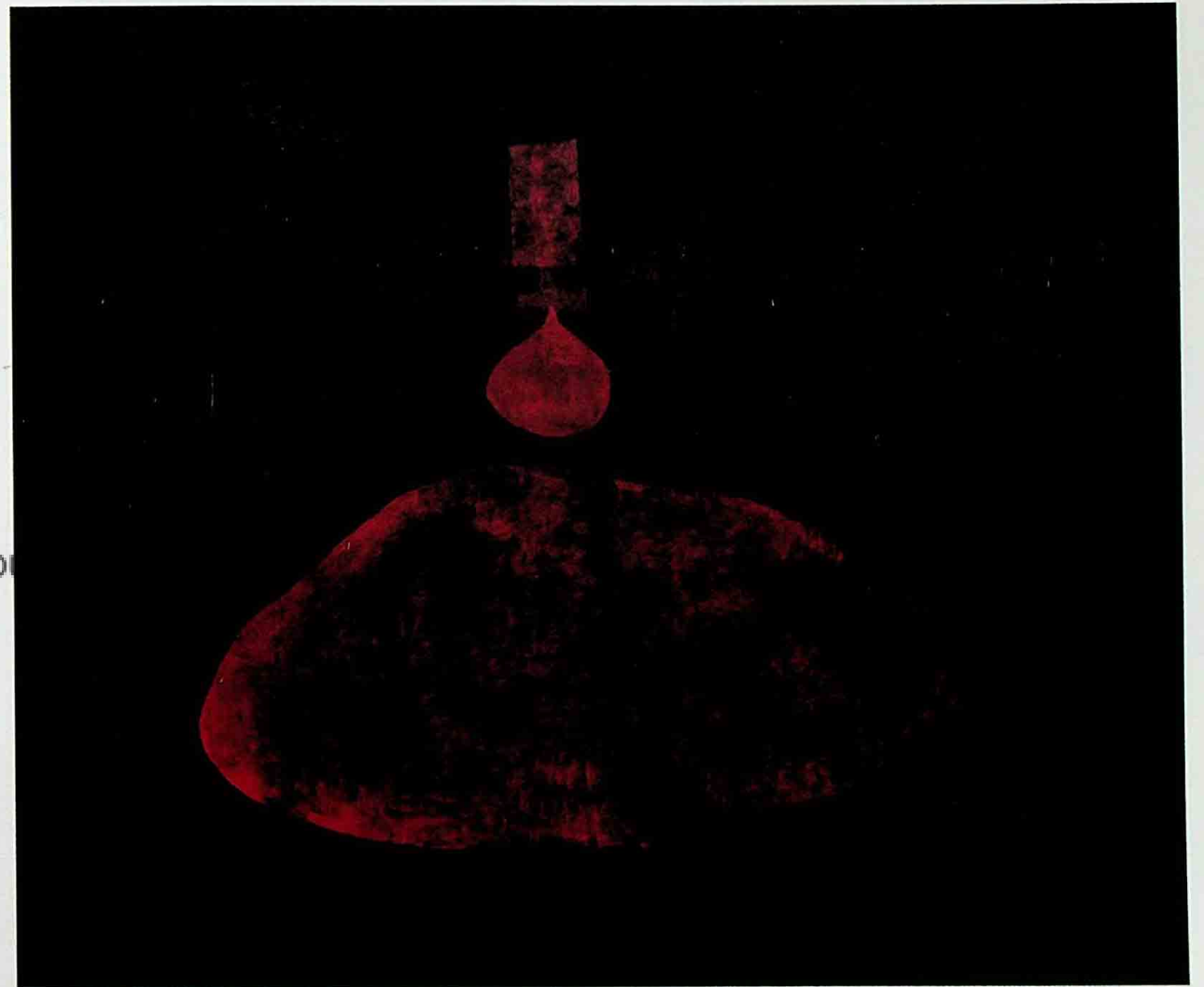

Rama IX Art Museum Foundation

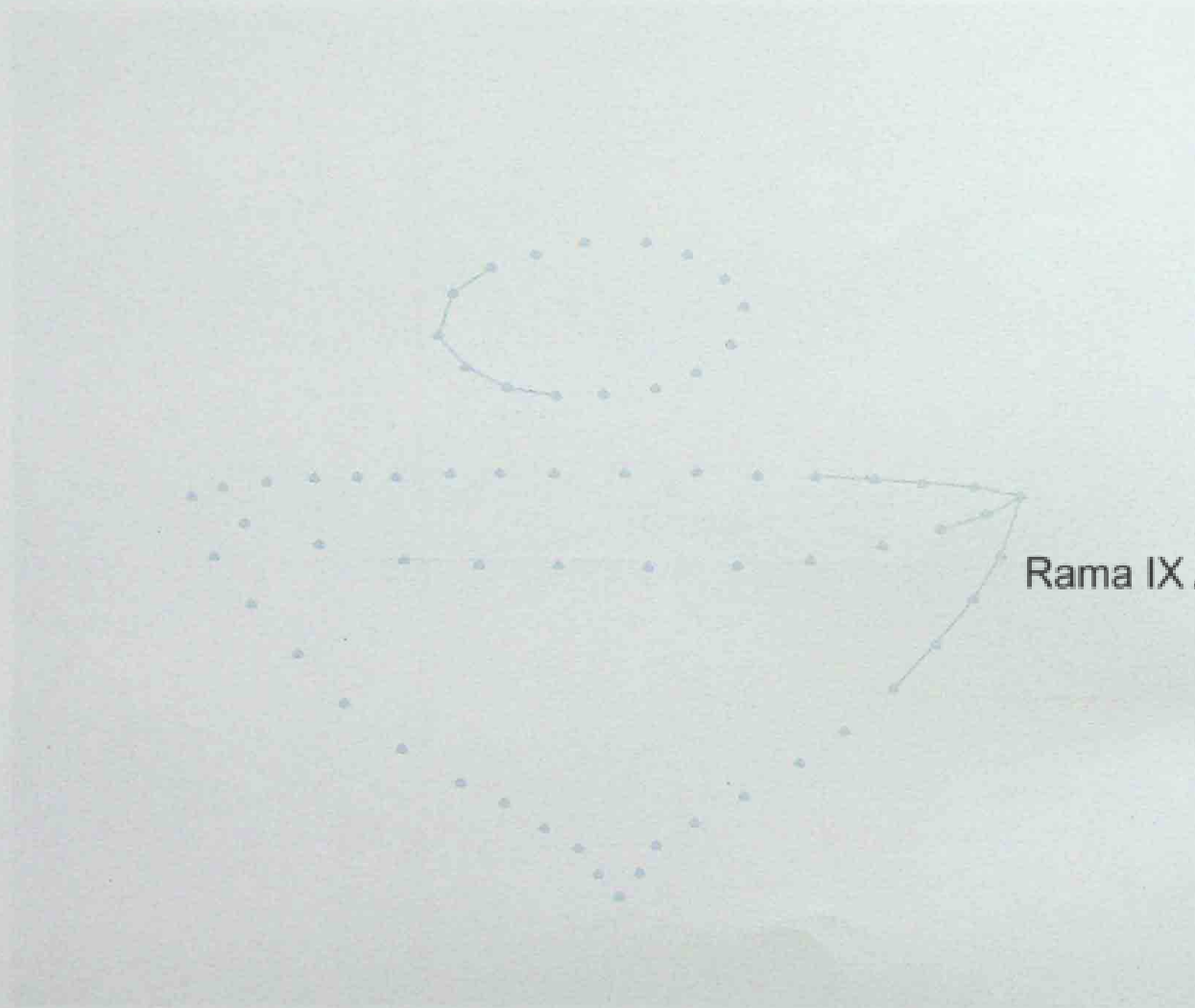
นมและเมฆ
Breasts
and
Clouds

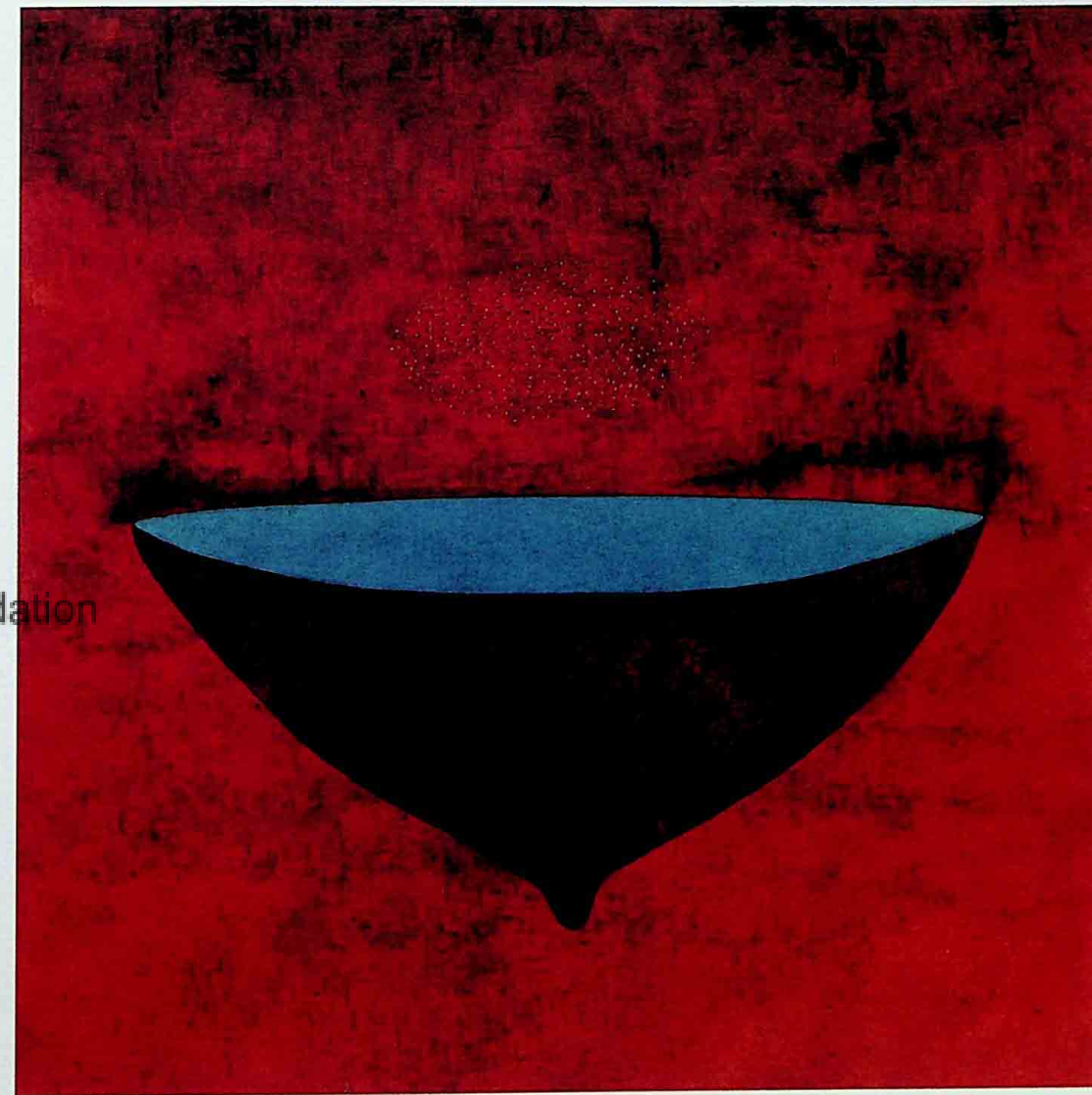
Rama IX Art Museum For

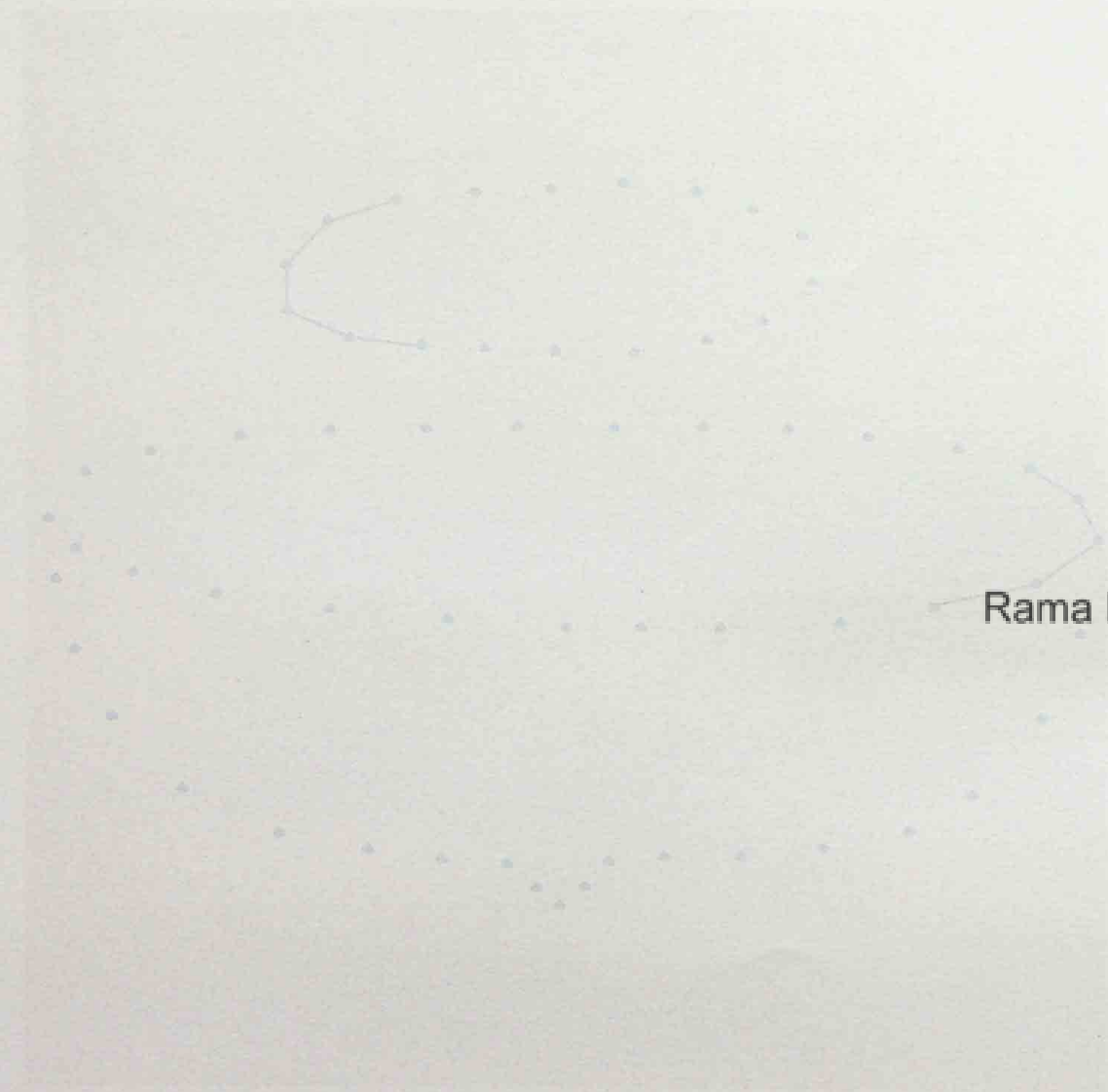
1 | **The Beholder** 2006–2007
Acrylic, collage, modeling
paste on canvas
160 x 190 cm

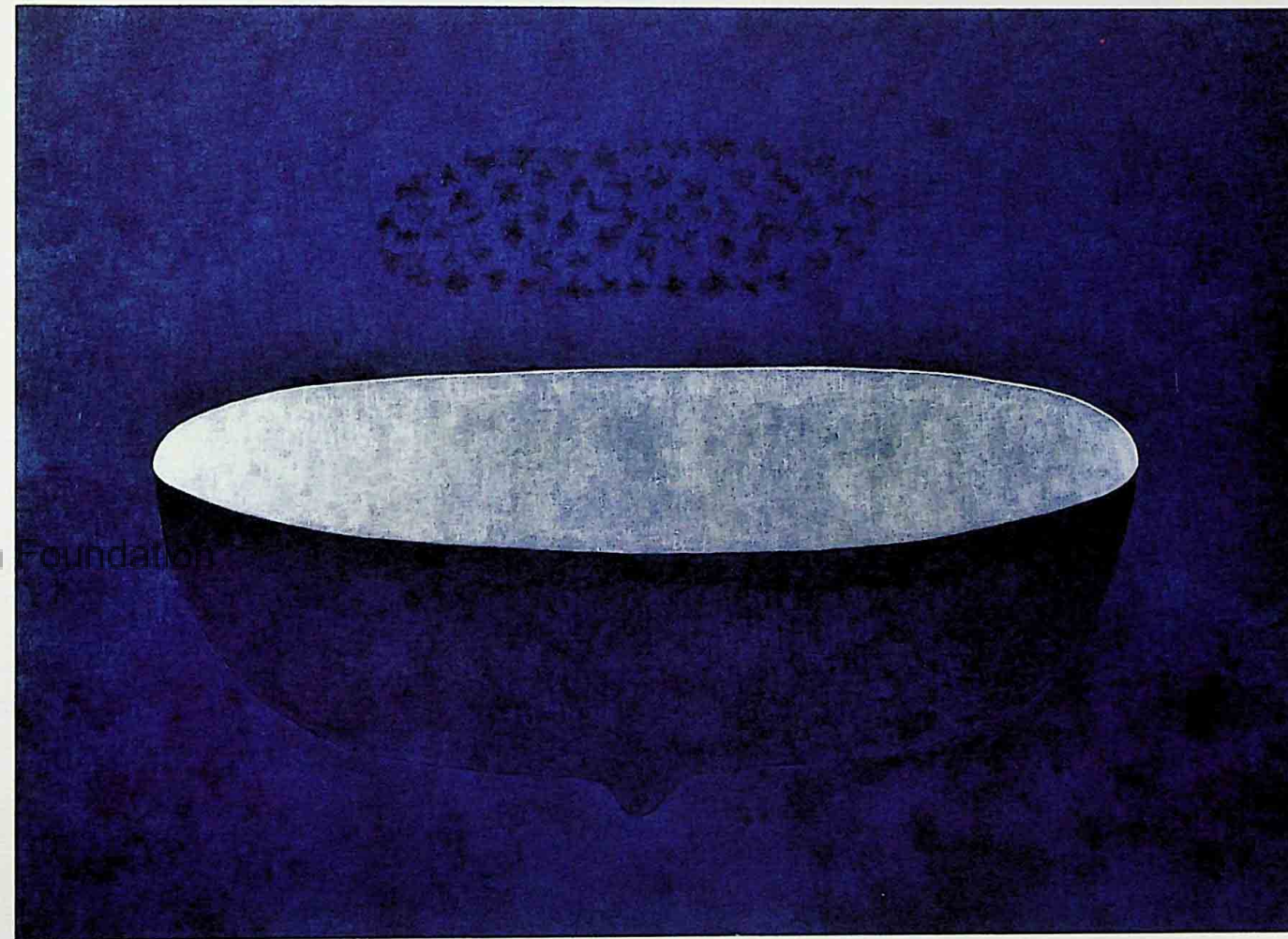
Rama IX Art Museum Foundation

2 | **Over the Blue 2007**
Acrylic, modeling paste
dried flowers on canvas
250 x 250 cm

Rama IX Art Museum Foundation

3 | **Big Blue** 2007
Acrylic, modeling paste
dried flowers on canvas
160 x 220 cm